

Repetytorium matematyki elementarnej - ćwiczenia 1

dr Piotr Jastrzębski

- Sprawy organizacyjne, przedstawienie regulaminu zajęć i sylabusa.
- Wybrane zagadnienia rachunku zbiorów.
- Funkcja: dziedzina, zbiór wartości, wykres.

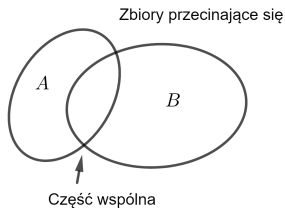
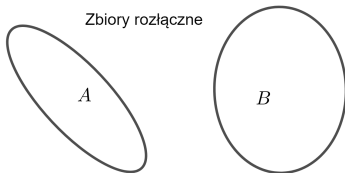
Uwaga!

Zbiór jest pojęciem pierwotnym w matematyce, nie ma definicji.

Oznaczenia:

- nazwy zbiorów: duże litery $A, B, C, \dots$
- elementy zbiorów: małe litery $a, b, c, \dots$
- $a \in A$ - element a należy do zbioru A
- $a \notin A$ - element a nie należy do zbioru A
- $\emptyset$ - zbiór pusty (zbiór, który nie posiada żadnego elementu)
- Ω - przestrzeń (uniwersum)

Relacje na zbiorach:

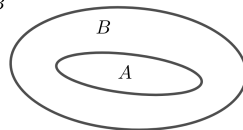

Inkluzja (zawieranie)

A jest podzbiorem B

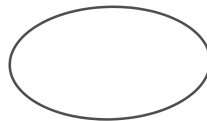
$$A \subset B$$

$$A \subseteq B$$

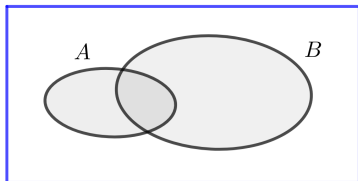
Zbiory równe

$$A = B$$

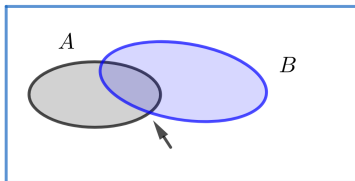

Działania na zbiorach:

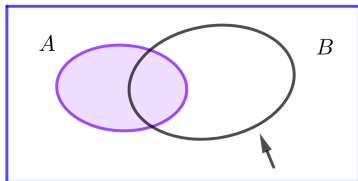
Suma $A \cup B$

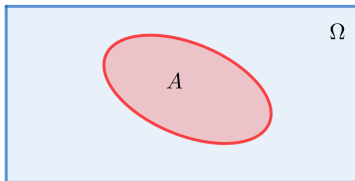
Iloczyn $A \cap B$

Różnica $B \setminus A$

Dopełnienie zbioru $A' = \Omega \setminus A$

- $\mathbb{N} = \{0, 1, 2, 3, \dots\}$ - zbiór liczb naturalnych
- $\mathbb{Z}$ - zbiór liczb całkowitych
- $\mathbb{Q}$ - zbiór liczb wymiernych (czyli takich które możemy przedstawić w postaci ułamka)
- $\mathbb{R}$ - zbiór liczb rzeczywistych

- $[a, b] = \{x \mid a \leq x \leq b\}$
- $[a, b) = \{x \mid a \leq x < b\}$
- $(a, b] = \{x \mid a < x \leq b\}$
- $(a, b) = \{x \mid a < x < b\}$
- $[a, \infty) = \{x \mid x \geq a\}$
- $(a, \infty) = \{x \mid x > a\}$
- $(-\infty, b) = \{x \mid x < b\}$
- $(-\infty, b] = \{x \mid x \leq b\}$

Funkcja – dla danych dwóch zbiorów X i Y przyporządkowanie każdemu elementowi zbioru X dokładnie jednego elementu zbioru Y .

Oznacza się ją na ogół f, g, h itd.

Jeśli funkcja f przyporządkowuje elementom zbioru X elementy zbioru Y , to zapisujemy to następująco:

$$f: X \rightarrow Y.$$

Zbiór X nazywa się dziedziną, a zbiór Y – przeciwdziedziną funkcji f . Zbiór wartości funkcji f oznaczamy przez $f(X)$.

Przykład:

$$f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$$

$$f(x) = x^2$$

dziedzina funkcji: $X = \mathbb{R}$

przeciwdziedzina funkcji: $Y = \mathbb{R}$

zbiór wartości funkcji: $f(\mathbb{R}) = [0, +\infty)$

Wykresem funkcji $f: X \rightarrow Y$ nazywa się zbiór
 $W_f = \{(x, y) \in X \times Y : y = f(x)\}$.

